

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

SOCIOLOGIJA

OGLEDNI ISPIT

SOC – OGLEDNI ISPIT

12

Sociologija

Prazna stranica

SOC – OGLEDNI ISPIT

99

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte ispit dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje 90 minuta bez prekida.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za njihovo rješavanje.

Pozorno ju pročitajte.

Tijekom pisanja ispita dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje.

Pišite jasno i čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Kada riješite test, provjerite odgovore.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 24 stranice, od toga 5 praznih.

Ako ste pogriješili prilikom pisanja odgovora, ispravljate ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Dobro

Ispravljanje pogrešnog unosa

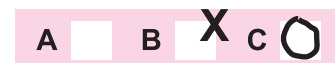
C

L

Prepisani
točan
odgovor

Paraf
(skraćeni potpis)

Loše

b) zadatak otvorenoga tipa

~~(MARKO MARULIĆ)~~ PETAR PRERADOVIĆ *L*

Precrtan netočan
odgovor u
zagradama

Točan odgovor

Paraf
(skraćeni potpis)

SOC – OGLEDNI ISPIT

99

Sociologija

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima između četiriju ponuđenih trebate odabrati jedan odgovor. Odgovore obilježite znakom X i obvezno ih prepisite na list za odgovore.

1. Kako E. Durkheim definira društvene činjenice?

- A. kao pokazatelje ekonomske stabilnosti
- B. kao temeljne sociodemografske pokazatelje
- C. kao društvenu kontrolu individualnih poriva i želja
- D. kao društvene sile koje se pojedincu nameću kao vanjske i prinudne

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Kako se naziva sociološki pristup koji proučava dugotrajnije procese društvene promjene?

- A. ciklička teorija
- B. makrosociologija
- C. nominalistički pristup
- D. sociološka imaginacija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Što M. Weber opisuje pojmom „društveno djelovanje“?

- A. refleksno ponašanje pojedinaca
- B. promišljeno ponašanje pojedinaca
- C. instinktivno ponašanje pojedinaca
- D. automatsko ponašanje pojedinaca

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

4. Što **ne** pripada Weberovoj tipologiji socijalne akcije?

- A. afektivno djelovanje
- B. vrijednosno-racionalno djelovanje
- C. svrhovito-racionalno djelovanje
- D. kolektivno djelovanje

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SOC – OGLEDNI ISPIT

01

Sociologija

<p>5. Koja sociološka teorija objašnjava odnos djelovanja pojedinca i strukture društva?</p> <p>A. teorija strukturacije B. teorija specifikacije C. teorija korespondencije D. teorija akcijskoga pritiska</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>6. Koja značajka objašnjava da je kultura kumulativna?</p> <p>A. usmjerena je prema neprestanome rastu, širenju i dodavanju novih elemenata B. rabi simbole kao mehanizam za spremanje i prenošenje velikih količina informacija C. doslovno se prenosi iz generacije u generaciju D. generira akulturacijske procese</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>7. Koji se niz pojmova smatra temeljnom odrednicom etničke grupe?</p> <p>A. osjećaj solidarnosti, odjeća, umjetnička djela B. narodna nošnja, politički interesi, etnička pripadnost C. jezik, religija, običaji D. etnicitet, nacija, jezična simbolika</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>8. Koji je niz značajki temeljan za određenje pojma gomile?</p> <p>A. sugestibilnost, deindividualizacija, osjećaj neranjivosti B. podložnost utjecaju, aktivnost, netolerancija C. aktivizam, iracionalnost, nasilje D. devijantnost, ekspresivnost, deindividuacija</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>9. Kako se zove autor interakcionističkoga koncepta „upravljanje dojmom o sebi“?</p> <p>A. Charles H. Cooley B. Erving Goffman C. George H. Mead D. William I. Thomas</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>SOC – OGLEDNI ISPIT</p> <div style="text-align: right;"> 01 </div>	

Sociologija

<p>10. Kako se naziva tip političkoga poretka u kojem država kontrolira sve dijelove društva i nadzire sve sfere društvenoga života?</p> <p>A. apsolutizam B. autoritarizam C. etatizam D. totalitarizam</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>11. Koja od navedenih klasifikacija nije klasifikacija socijalnih pokreta?</p> <p>A. novi i stari pokreti B. ofenzivni i defenzivni pokreti C. partikularni i univerzalni pokreti D. reformski i radikalni pokreti</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>12. Koji od navedenih sociologa, analizirajući suvremeno društvo, kombinira Marxovu teoriju o kapitalističkome društvu i teoriju o industrijskome društvu razlikujući pritom način proizvodnje i način razvoja društva?</p> <p>A. Anthony Giddens B. Auguste Comte C. Herbert Spencer D. Manuel Castells</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>13. Što od navedenoga nije faza razvoja korporacijskoga kapitalizma od početka 20. stoljeća do danas?</p> <p>A. obiteljski kapitalizam B. menadžerski kapitalizam C. korporativni kapitalizam D. generički kapitalizam</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>14. Koje elemente ideologije može sadržavati znanost?</p> <p>A. kognitivne B. normativne C. performativne D. radikalne</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>SOC – OGLEDNI ISPIT</p> <div style="text-align: right;"> 01 </div>	

Sociologija

<p>15. Koja teorijska perspektiva tvrdi da obrazovanje ne smanjuje društvenu nejednakost nego da zadržava postojeće stanje?</p> <p>A. funkcionalistička B. postmodernistička C. konfliktna D. interakcionistička</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>16. Koja od navedenih komponenata nije sastavni dio institucionalne strukture društva?</p> <p>A. organizacije B. statusi C. rituali D. uloge</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. Što, prema E. Durkheimu, dovodi do anomičnoga samoubojstva?</p> <p>A. pretjerana društvena regulacija B. visoki stupanj solidarnosti C. jaka integracija pojedinca u društvo D. nedostatak društvene regulacije</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>18. Koji primjer ne predstavlja birokratsku organizaciju?</p> <p>A. kult B. Katolička crkva C. tvornica automobila D. politička stranka</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>19. Kako pripadnici Frankfurtske škole T. Adorno i M. Horkheimer nazivaju kulturu čije su karakteristike standardiziranost, površnost i trivijalnost?</p> <p>A. visoka B. masovna C. narodna D. postmoderna</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SOC – OGLEDNI ISPIT</p> <div style="text-align: right;"> 01 </div>	

Sociologija

<p>20. Kako se naziva skup društveno određenih značajki i očekivanih ponašanja povezanih s društvenim položajem?</p> <p>A. društvena uloga B. društvena grupa C. društvena institucija D. društveni identitet</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>21. Koji od navedenih stilova vođenja grupe uključuje sve članove u proces odlučivanja?</p> <p>A. demokratski B. instrumentalni C. ekspresivni D. populistički</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>22. Koji od navedenih primjera pripada horizontalnoj društvenoj pokretljivosti?</p> <p>A. upis na prestižni fakultet B. selidba iz sela u grad C. kupovina većega stana dizanjem namjenskoga kredita D. sklapanje braka s osobom višega socijalnoga statusa</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>23. Kako se naziva proces usvajanja društvenih normi kojim one postaju dio strukture ličnosti pojedinca?</p> <p>A. racionalizacija B. normativizacija C. difuzija D. internalizacija</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>24. Kako K. Marx definira kapital?</p> <p>A. kao bilo koju imovinu koja stvara dobit B. kao skup društveno traženih vještina C. kao novac koji je sredstvo razmjene D. kao skup društveno relevantnih znanja</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SOC – OGLEDNI ISPIT</p> <p> 01</p>	

Sociologija

<p>25. Uz koji od navedenih pojmova M. Weber veže pojam legitimnosti?</p> <p>A. uz moć B. uz vlast C. uz akciju D. uz racionalizaciju</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>26. Kako se naziva skup institucija koje na određenome teritoriju imaju legitimni monopol sile?</p> <p>A. država B. nacija C. civilno društvo D. etnička zajednica</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>27. Kako se u ekonomiji naziva podjela rada na sektore?</p> <p>A. tehnička B. industrijska C. društvena D. međunarodna</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>28. Kako se naziva ideologija koja traži da nacionalna samosvijest i etnički identitet dobiju svoj politički izraz?</p> <p>A. nacionalizam B. konzervativizam C. liberalizam D. totalitarizam</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>29. Koja se vrsta socijalizacije odnosi na učenje novih uloga tijekom života?</p> <p>A. deprivacijska B. anticipativna C. refleksivna D. akcijska</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>SOC – OGLEDNI ISPIT</p> <div style="text-align: right;"> 01 </div>	

Sociologija

30. Kako se nazivaju moralno obvezujuća pravila čije kršenje uzrokuje oštre sankcije?

- A. mores
- B. vrijednosti
- C. folkways
- D. diferencijalna asocijacija

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

SOC – OGLEDNI ISPIT

01

Sociologija

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima trebate odgovoriti kratkim odgovorom (nekoliko riječi ili jedna rečenica).
Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

31. Koje su teorijske perspektive u sociologiji makrosociološke?

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

32. Kako se naziva stajalište u sociologiji koje tvrdi da je društvo samo skup pojedinaca, a kako stajalište koje tvrdi da je društvo stvarnost za sebe?

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

33. Što je makrosociologija?

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

34. Kako se naziva stajalište da se društvo i priroda mogu proučavati istim metodama? Koji je sociolog zastupao navedeno stajalište?

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC – OGLEDNI ISPIT

02

Sociologija

<p>35. Koji je najznačajniji društveni proces karakterističan za moderna društva prema M. Weberu, a koji prema K. Marxu?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>36. Navedite jednoga suvremenoga sociologa i njegovu teoriju ili koncept kojim objašnjava suvremeno društvo.</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>37. Navedite jednu teorijsku perspektivu u sociologiji i jednu teoriju koja nastaje na temelju Weberova shvaćanja sociologije kao znanosti o društvenome djelovanju.</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>38. Navedite dva naziva za organizacije čija su glavna sredstva za postizanje cilja sila ili prijetnja silom.</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>39. Koje stajalište o društvenoj stratifikaciji zauzimaju funkcionalisti, a koje pripadnici konfliktne perspektive?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>SOC – OGLEDNI ISPIT</p> <div style="text-align: right;"> <p>02</p> </div>	

Sociologija

40. Što su socijalni pokreti i kako se dijele prema A. Touraineu? _____	0 ☐
	1 ☐ bod
	0 ☐
	1 ☐ bod
41. Navedite dva pojma koja se odnose na urbanizaciju 20. i 21. stoljeća. _____	0 ☐
	1 ☐ bod
	0 ☐
	1 ☐ bod
42. Koja je razlika između svetoga i profanoga prema E. Durkheimu? _____	0 ☐
	1 ☐ bod
	0 ☐
	1 ☐ bod
43. Što je kulturni kapital prema P. Bourdieu i kako utječe na obrazovne šanse pojedinaca? _____	0 ☐
	1 ☐ bod
	0 ☐
	1 ☐ bod
44. Što je brak i koje su njegove suvremene alternative? _____	0 ☐
	1 ☐ bod
	0 ☐
	1 ☐ bod
SOC – OGLEDNI ISPIT	
 02	

Sociologija

<p>45. Kako se nazivaju identiteti koji se stječu u najranijem djetinjstvu? Navedite dva primjera.</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>46. Kako se nazivaju dva različita načina prosudbe tuđe kulture?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>47. Koja je temeljna vrijednost liberalizma, a koja socijalizma?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>48. Kako K. Marx definira otuđenje i koji je osnovni izvor otuđenja?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>49. Navedite autora i teoriju koja na temelju Durkheimova pojma anomije objašnjava devijantnost s funkcionalističkoga stajališta.</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>SOC – OGLEDNI ISPIT</p>	

02

Sociologija

50. Marxova teorija društvene stratifikacije u određivanju društvenoga položaja daje prednost ekonomskim čimbenicima. Navedite još dvije dimenzije društvene stratifikacije koje navodi M. Weber.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC – OGLEDNI ISPIT

02

Sociologija

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadacima trebate odgovoriti u nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono bitno za zadatak.

Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

- 51.** Objasnite što je sociologija. Navedite razliku između sociološkoga i ekonomskoga pogleda na društvo.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

- 52.** Navedite dva različita pristupa istraživanju društvenih pojava u sociologiji. Usporedite ih i objasnite te im pridružite po jednu metodu istraživanja.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC – OGLEDNI ISPIT

02

Sociologija

- 53.** Objasnite osnovne postavke funkcionalističke perspektive u sociologiji. Navedite njezine predstavnike i usporedite njihovo shvaćanje funkcije.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

- 54.** Objasnite što je kultura i navedite od kojih se triju međusobno povezanih skupova fenomena sastoji. Razvrstajte navedene fenomene prema podjeli na materijalnu i nematerijalnu kulturu.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC – OGLEDNI ISPIT

02

Sociologija

55. Objasnite kako M. Weber definira moć, a kako vlast. Objasnite razliku između moći i vlasti te navedite tri vrste legitimne vlasti prema Weberu.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

56. Objasnite pojmove „fordizam” i „postfordizam” te njihov međusobni odnos.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC – OGLEDNI ISPIT

02

Sociologija

57. Kako se zovu autori pojma „društvo rizika” i koje su glavne značajke toga koncepta?

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

58. Kratko definirajte pojam sekularizacije i objasnite ga u institucionalnome smislu i u smislu religioznosti pojedinca u modernome društvu.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC – OGLEDNI ISPIT

02

Sociologija

59. Objasnite što je socijalizacija. Navedite razliku između primarne i sekundarne socijalizacije te povežite proces socijalizacije s učenjem, tj. usvajanjem devijantnoga ponašanja.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

60. Što su norme, a što vrijednosti? Objasnite njihov međusobni odnos.

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

0 ☐
1 ☐
bod

SOC – OGLEDNI ISPIT

02

Sociologija

Prazna stranica

SOC – OGLEDNI ISPIT

99

Sociologija

Prazna stranica

SOC – OGLEDNI ISPIT

99

Sociologija

Prazna stranica

SOC – OGLEDNI ISPIT

99

Sociologija

Prazna stranica

SOC – OGLEDNI ISPIT

99

